

Spis treści

Słowo wstępne (<i>Andrzej Tykarski</i>)	11
Wstęp (<i>Michał Musielak</i>)	13
Rozdział I. Tradycje akademickich studiów medycznych w Poznaniu (<i>Michał Musielak</i>)	21
A. Rola Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk oraz wpływ prof. Heliodora Świącickiego na rozwój naukowy polskiego środowiska medycznego w Wielkopolsce przed I wojną światową	21
B. Powstanie Uniwersytetu Poznańskiego i utworzenie studiów farmaceutycznych oraz kierunku lekarskiego	26
C. Rozwój Wydziału Lekarskiego oraz Studium Farmaceutycznego w latach 1920–1939	38
D. Kadra i studenci Wydziału Lekarskiego oraz Studium Farmaceutycznego w okresie II wojny światowej	53
E. Odrodzenie się Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Poznańskiego i jego rozwój w latach 1945–1949 oraz utworzenie Wydziału Farmaceutycznego w 1947 r.	61
Rozdział II. Geneza i powstanie Akademii Medycznej w Poznaniu oraz jej rozwój w latach 1950–1956 (<i>Michał Musielak</i>)	73
A. Przyczyny wydzielenia Akademii Lekarskiej z Uniwersytetu Poznańskiego w 1950 r. oraz misja nowo utworzonej Akademii Medycznej w Poznaniu ...	73
B. Stan organizacyjno-materialny oraz sytuacja kadrowa Akademii Medycznej w Poznaniu – bilans otwarcia i rozwój do 1956 r.	78
1. Stan bazy dydaktyczno-klinicznej oraz administracyjno-bytowej w latach 1950–1956	78
2. Władze Uczelni w latach 1950–1956	85
3. Wydział Lekarski w latach 1950–1956 – struktura organizacyjna i kadrowa	96
4. Stan organizacyjny Wydziału Farmaceutycznego w latach 1950–1956 ...	103
5. Utworzenie Biblioteki Głównej	110

C. Potencjał naukowy i dydaktyczny Akademii Medycznej w Poznaniu w latach 1950–1956	111
1. Potencjał naukowy	111
2. Proces dydaktyczny	118
3. Środowisko studenckie	123
D. Akademia Medyczna w Poznaniu w przestrzeni społecznej w latach 1950–1956	128
1. Środowisko Akademii Medycznej w Poznaniu w obliczu stalinizmu	128
2. Działalność poznańskiej Akademii Medycznej na rzecz miasta i regionu .	133

Rozdział III. Akademia Medyczna w Poznaniu w latach 1956–1980

<i>(Krzysztof Prętki)</i>	137
A. Struktura Akademii Medycznej w Poznaniu w latach 1956–1980	137
1. Ustawa z 10 IX 1956 r. o zmianie ustawy o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki	137
2. Władze Akademii Medycznej w Poznaniu w latach 1956–1980	141
3. Rezygnacje ze stanowiska rektora Akademii Medycznej w Poznaniu przez prof. dr. Antoniego Horsta i prof. dr. hab. Wiktora Dege	148
4. Struktura Akademii Medycznej w Poznaniu od 1956 do czasu utworzenia instytutów w 1969 r.	152
5. Struktura Akademii Medycznej w Poznaniu po utworzeniu instytutów w 1969 r.	162
B. Rozwój bazy naukowo-dydaktycznej Akademii Medycznej w Poznaniu w latach 1956–1980	175
C. Potencjał naukowo-dydaktyczny Akademii Medycznej w Poznaniu w latach 1956–1980	191
D. Działalność partyjna, związkowa i młodzieżowa w Akademii Medycznej w Poznaniu w latach 1956–1980	215

Rozdział IV. Akademia Medyczna w Poznaniu w latach 1981–1989

<i>(Piotr Kordel)</i>	219
A. Akademia Medyczna w Poznaniu a stan wojenny	219
B. Akademia Medyczna w Poznaniu po zmianach w prawie o szkolnictwie wyższym w 1982 r.	226
1. Struktura organizacyjna Akademii Medycznej w Poznaniu	229
2. Wybory organów Akademii Medycznej w Poznaniu (1984 i 1987 r.)	241
3. Organizacje studenckie	247
C. Rozwój bazy naukowo-dydaktycznej w latach 1981–1989	251
D. Potencjał naukowy i dydaktyczny Akademii Medycznej w Poznaniu w latach 1981–1989	254
E. Karol Marcinkowski patronem Akademii Medycznej w Poznaniu	263

Rozdział V. Akademia Medyczna im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu w dobie wyzwań i zmagania 1989–2006

<i>(Henryk Lisiak)</i>	267
A. Akademia Medyczna im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu w okresie przemian gospodarczo-ustrojowych. Kryzysowe lata dziewięćdziesiąte	267
B. Pod znakiem tworzenia	273
1. Wydział Lekarski II	273
2. Wydział Nauk o Zdrowiu	278
3. Oddział Kształcenia w Języku Angielskim	282
4. Fundacja Akademii Medycznej	288
5. W kierunku katedr. Akademia bez instytutów	290
C. Rozwój działalności dydaktycznej i naukowej oraz infrastruktury	292
1. Rozwój działalności dydaktycznej	292
2. Rozwój działalności naukowej	301
3. Rozwój infrastruktury	314
4. Współpraca międzynarodowa	322
5. Biblioteka Główna	329
6. Studium Języków Obcych	334
7. Wydawnictwo Naukowe	337
8. Studium Wychowania Fizycznego i Sportu	339
9. Środowisko studenckie	342
D. Poznańska Akademia Medyczna w przestrzeni społecznej	352

Rozdział VI. Utworzenie Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu i rozwój Uczelni w latach 2007–2019

<i>(Michał Musielak)</i>	361
A. Utworzenie Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu w 2007 r. oraz misja Uczelni	361
B. Rozwój struktury organizacyjno-kadrowej oraz klinicznej Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu w latach 2007–2019	363
1. Władze oraz główne kierunki rozwoju Uczelni w latach 2007–2019	363
2. Struktura organizacyjno-kadrowa oraz kliniczna Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu w latach 2007–2019	368
C. Rozwój nauki i infrastruktury Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu w latach 2007–2019	377
D. Studenci Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu w latach 2007–2019	395
E. Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu w otoczeniu społecznym i w przestrzeni publicznej	402

Rozdział VII. Luminarze nauki Akademii Medycznej oraz Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu w latach 1950–2018	409
Profesor Franciszek Adamanis (1900–1962) (<i>Marianna Zając, Anna Jelińska</i>)	409
Profesor Henryk Bręborowicz (1909–1973) (<i>Ewa Baum</i>)	418
Profesor Józef Chmiel (1924–1984) (<i>Wanda Baer-Dubowska</i>)	424
Profesor Maria Chmielowa (1929–1991) (<i>Jacek Wysocki</i>)	427
Profesor Edmund Jan Chróścielewski (1914–1998) (<i>Czesław Żaba, Zygmunt Przybylski, Marian Stochaj, Roman Wachowiak</i>)	433
Profesor Wiktor Marian Dega (1896–1995) (<i>Andrzej Nowakowski</i>)	438
Profesor Roman Drews (1908–1977) (<i>Grzegorz Gertig</i>)	443
Profesor Lech Działoszyński (1912–2014) (<i>Marian Krawczyński</i>)	452
Profesor Czesław Gerwel (1909–1974) (<i>Edward Hadaś</i>)	456
Profesor Witold Włodzimierz Głowacki (1909–2001) (<i>Anita Magowska</i>)	460
Profesor Roman Tadeusz Góral (1925–1989) (<i>Ryszard Marciniak</i>)	465
Profesor Antoni Bonifacy Horst (1915–2003) (<i>Krzysztof Wiktorowicz</i>)	470
Profesor Karol Gustaw Jonscher (1889–1955) (<i>Anna Poniedziałek, Lucja Stasik</i>)	484
Profesor Witold Jurczyk (1931–2016) (<i>Anna Kluzik, Krzysztof Kusza</i>)	492
Profesor Tadeusz Stefan Kurkiewicz (1885–1962) (<i>Ewa Sumelka</i>)	500
Profesor Leon Lakner (1884–1962) (<i>Jerzy Sokalski</i>)	507
Profesor Rufina Stella Ludwiczak (1906–2001) (<i>Lucjusz Zaprutko</i>)	510
Profesor Witold Michałkiewicz (1914–1998) (<i>Wiesław Markwitz</i>)	517

Profesor Tadeusz Pisarski (1927–2010) (<i>Piotr Jasiński</i>)	522
Profesor Adam Piskorz (1915–1997) (<i>Stanisław Zapalski</i>)	527
Profesor Jan Roguski (1900–1971) (<i>Marek Ruchała, Stanisław Czekalski</i>)	531
Docent Marcin Sarnowski (1927–1981) (<i>Małgorzata Połusznna-Lamperska, Mirosława Cylkowska-Nowak, Krystyna Jaracz</i>)	536
Profesor Rudolf Willi Sarrazin (1906–1974) (<i>Ryszard Koczorowski</i>)	542
Profesor Ludwik Skubiszewski (1886–1957) (<i>Anna Poniedziałek, Łucja Stasik</i>)	546
Profesor Olech Szczepski (1914–1980) (<i>Jacek Wysocki, Piotr Suda</i>)	553
Profesor Maria Szmytówna (1903–1986) (<i>Barbara Ćwiertnia, Jan Matysiak, Zenon J. Kokot</i>)	559
Doktor Krzysztof Trzciński, pseudonim Komeda (1931–1969) (<i>Andrzej Obrębowski</i>)	563
Profesor Witold Woźniak (1934–2016) (<i>Małgorzata Bruska</i>)	565
Profesor Jerzy Wójtowicz (1932–1987) (<i>Małgorzata Pyda, Stanisław Wójtowicz</i>)	569
Profesor Aleksander Zakrzewski (1909–1985) (<i>Andrzej Obrębowski</i>)	575
Bibliografia	581
1. Źródła archiwalne	581
2. Kroniki i biuletyny uczelniane	582
3. Opracowania zwarte i pamiętniki	582
4. Piśmiennictwo odnoszące się do biogramów luminarzy AM/UMP	590
Indeks osób	593
Wykaz skrótów	613
Spis ilustracji	617
Poznan University of Medical Sciences, 1950–2019. History and the Luminaries of Science (Summary)	631